

Novak: 'Rapport legt vinger op juiste zere plek'

Volgens de Novak schetst het rapport 'In het publiek belang' een eerlijk en indringend beeld van de problemen in de accountancy. De organisatie is blij dat mkb-accountants niet worden geconfronteerd met 'oplossingen' voor problemen waar zij part noch deel aan hebben.

"De maatregelen die de werkgroep Toekomst Accountantsberoep voorstelt, richten zich terecht vooral op accountantsorganisaties die de controle verrichten bij organisaties van openbaar belang", aldus de Novak in een schriftelijk commentaar op de [voorstellen van de werkgroep Toekomst Accountantsberoep](#). "Daar zijn de grootste problemen ontstaan. Daar zullen ze ook moeten worden opgelost."

Niettemin onderkent de Novak dat ook andere accountantsorganisaties en individuele accountants hun voordeel kunnen doen met de analyse en de voorstellen van de werkgroep. "Dat vraagt wel om rekenschap van de specifieke omstandigheden waarin iedere accountantsorganisatie functioneert. Novak waardeert het dat de werkgroep heel precies aangeeft waar de schoen wringt."

Novak steunt het voorstel van de werkgroep en anderen om de definitie van oob te verbreden naar (semi)publieke instellingen en het controleregime te verzwaren.

De organisatie steunt ook het idee om de grenzen voor de wettelijke controle te verhogen, bijvoorbeeld naar Europese normen. Bovendien wil Novak voor deze bedrijven meer ruimte voor maatwerk. "Relevante stakeholders zoals banken en leveranciers willen vaak op specifieke punten zekerheid. Accountants zouden in staat moeten zijn om naast of in plaats van de controle van de jaarrekening op dergelijke behoeften *assurance* te bieden."

Novak ontwikkelt daarvoor nieuwe modellen, als alternatief voor zowel de verplichte als vrijwillige Jaarrekeningcontrole.

Lees het complete commentaar van de Novak:

Rapport legt de vinger op de juiste zere plek

Novak, de branchevereniging voor mkb-accountants, heeft grote waardering voor het rapport van de werkgroep Toekomst Accountantsberoep, 'In het publiek belang'. Het rapport schetst een eerlijk en indringend beeld van problemen die spelen in de accountancysector. De voorgestelde maatregelen kunnen een belangrijke bijdrage leveren om het maatschappelijk vertrouwen in de sector te herstellen maar ook om de trots, het zelfvertrouwen en het vakmanschap in het accountantsberoep terug te brengen. Daarbij legt de werkgroep steeds de vinger op de juiste zere plek. Novak is blij dat mkb-accountants niet worden geconfronteerd met 'oplossingen' voor problemen waar zij part noch deel aan hebben.

Het rapport van de werkgroep Toekomst Accountantsberoep is gelijktijdig gepubliceerd met het periodieke onderzoek van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) naar de kwaliteit van de accountantscontrole door de vier grootste accountantsorganisaties in Nederland. Het beeld stemt ten opzichte van het vorige rapport uit 2010 nog steeds somber. Het AFM-rapport maakt duidelijk dat de aanhoudende publiciteit over tekortschietende accountants niet enkel gebaseerd is op spraakmakende incidenten. Achter deze pijnlijke affaires gaan structurele weeffouten schuil, mede ingegeven door de cultuur en het gedrag binnen deze accountantsorganisaties. Het rapport legt een klimaat bloot waarin rotte appels niet werden uitgestoten maar eerder aanstekelijk leken te werken.

Leerschool

Alhoewel mkb-accountants in een andere context opereren dan deze grotere accountantsorganisaties, worden ook zij pijnlijk getroffen door het negatieve oordeel van de AFM. Het leidt tot hernieuwde reputatieschade die de hele beroepsgroep raakt. Bovendien spelen de big four in Nederland vanouds een belangrijke rol binnen de sector rond vaktechnische ontwikkelingen, innovaties en het opleiden van jonge accountants. Ook veel mkb-accountants zijn aan het begin van hun opleiding (mede)door deze accountantsorganisaties gevormd. Novak hoopt daarom dat de grotere accountantsorganisaties nu ook het voortouw nemen om het beschadigde imago van het beroep te herstellen en ingrijpende hervormingen niet te schuwen.

Wie de schoen past

De maatregelen die de werkgroep Toekomst Accountantsberoep voorstelt, richten zich terecht vooral op accountantsorganisaties die de controle verrichten bij organisaties van openbaar belang (oob's), zoals beursgenoteerde ondernemingen en financiële instellingen. Daar zijn de grootste problemen ontstaan. Daar zullen ze ook moeten worden opgelost. Niettemin onderkent Novak dat ook andere accountantsorganisaties en individuele accountants hun

voordeel kunnen doen met de analyse en de voorstellen van de werkgroep. Dat vraagt wel om rekenschap van de specifieke omstandigheden waarin iedere accountantsorganisatie functioneert. Novak waardeert het dat de werkgroep heel precies aangeeft waar de schoen wringt. Wie de schoen past, trekke hem aan. Zo wordt voorkomen dat het merendeel van de Nederlandse accountants, die werkzaam zijn in het mkb-segment, nu aan de slag moet met onwerkbare hervormingen, onnodige lastenverzwaringen en een onwenselijke toename van wet- en regelgeving.

Bredere definitie oob

Oob's hebben, zoals de naam al zegt, een grote maatschappelijke impact. Een deugdelijke controle door een externe accountant naar de juistheid van de financiële verslaggeving, vooral rond risico's die de continuïteit van de onderneming in gevaar kunnen brengen, is daarom in het directe belang van geïnstitutionaliseerde beleggers, particuliere aandeelhouders, werknemers, overheden en andere stakeholders. Ook (semi)publieke organisaties zoals ziekenhuizen, woningcorporaties en onderwijsinstellingen hebben een grote maatschappelijke relevantie, mede omdat zij (ook) uit het belastinggeld van iedere burger worden betaald. Novak steunt daarom het voorstel van de werkgroep en anderen om de definitie van de oob te verbreden naar deze (semi)publieke instellingen en het controleregime te verzwaken. We hebben in recente jaren meer dan voldoende leergeld betaald door financiële risico's bij deze instellingen te onderschatten.

Wettelijke controle

Bedrijven die geen oob zijn maar voor wie wel een wettelijke controleplicht geldt, vanwege omzet of aantal werknemers, zien de verplichte accountantscontrole vaak als een nauwelijks noodzakelijk kwaad. Novak steunt het idee om de grenzen voor de wettelijke controle te verhogen, bijvoorbeeld naar Europese normen. Bovendien wil Novak voor deze bedrijven meer ruimte voor maatwerk. Relevante stakeholders zoals banken en leveranciers willen vaak op specifieke punten zekerheid. Accountants zouden in staat moeten zijn om naast of in plaats van de controle van de jaarrekening op dergelijke behoeften *assurance* te bieden. Novak ontwikkelt daarvoor nieuwe modellen, als alternatief voor zowel de verplichte als vrijwillige Jaarrekeningcontrole.

NBA

De werkgroep vraagt tevens aandacht voor de rol van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). De gedwongen fusie van NOVAA en NIVRA heeft geleid tot een wel zeer diverse achterban. Dat kwam ook naar voren bij de totstandkoming van het rapport van de werkgroep, dat het ene moment voor de sector als geheel bestemd leek en op het andere moment zich grotendeels tot de oob-kantoren bleek te beperken. Met de komst van de AFM is de toezichthoudende functie van de NBA bovendien beperkt tot de niet-oob-kantoren. Tevens bestaat minder ruimte voor zelfregulering dan in het verleden, zoals ook uit de adviezen van de AFM voor wetgeving door de Minister van Financiën blijkt. Binnen de grote kantoren klinkt de klacht dat de NBA maatregelen kan doorvoeren die ook adviseurs en fiscalisten raken, terwijl die helemaal geen lid zijn van de NBA. Veel MKB-accountants voelt zich daarentegen juist niet vertegenwoordigd door de NBA, hoewel zij de meerderheid van de leden vertegenwoordigen. Novak vindt dit geen wenselijke situatie. Juist in deze tijd dient volstrekte helderheid te bestaan wat de missie van de NBA is en wie zij vertegenwoordigt.

Tien punten

Novak blijft van harte betrokken bij de komende discussies over het rapport van de werkgroep. Ook de ontwikkelingen in politiek Den Haag en de inbreng van andere stakeholders in het publieke debat over de accountancysector zal Novak intensief volgen. Accountants hebben in de vorige eeuw een duurzame reputatie opgebouwd als vakkundige, integere en degelijke professionals. Daar is de laatste jaren een forse knauw in gekomen. Novak roept op om oude waarden in ere te herstellen en nieuwe wegen te ontdekken om onze toegevoegde waarde voor onze cliënten en de maatschappij beter naar voren te brengen. Dat hebben we onder meer neergelegd in een tien punten plan dat ook voor de komende bijdrage aan het accountancydebat voor Novak richtinggevend zal zijn. Alleen wanneer de schaamte en de woede die ook veel accountants nu voelen weer plaats maken voor trots en zelfvertrouwen, krijgt het accountantsberoep de toekomst die haar toekomt.

Deel dit artikel

f in

GERELATEERD

NIEUWS | 12 april 2021

'We moeten de rol van brede gesprekspartner weer oppakken'

In de controlepraktijk gaat veel aandacht uit naar compliance, het volgen van beroepsregels, toezicht en goed je werk doen. Maar de accountant heeft ook een verhaal... →

Arnout van Kempen

DISCUSSIE | Column | 09 april 2021

Audit quality en innovatie

Innovatie van de wettelijke controle is onmogelijk bij de bestaande regulering, meent Arnout van Kempen. →

NIEUWS | 09 april 2021

Enquête NBA over inzet forensische expertise bij de jaarrekeningcontrole

De Werkgroep Fraude van de NBA is een onderzoek gestart naar de inzet van forensische expertise binnen accountantsorganisaties. Een enquête hierover is uitgestuurd... →

NIEUWS | 08 april 2021

Kwartiermakers organiseren rondetafelsessies voor managers accountantskantoren

De twee Kwartiermakers toekomst accountancysector, Marlies de Vries en Chris Fonteijn, organiseren twee rondetafelsessies voor (senior) managers van accountantsorganisaties. →

NIEUWS | 05 april 2021

Busy Season Talks dragen bij aan openheid accountantsberoep

De reeks 'Busy Season Talks' over het accountantsberoep, elke dinsdagavond op gespreksplatform Clubhouse, kent inmiddels een vaste schare aanhangers. Editie #7 ging... →